

ข่าวเด่นรายสัปดาห์

โดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา
ประจำวันที่ 2-8 มกราคม 2564

“Digital Trade” ประเด็นการค้าที่ไม่ควรมองข้าม

ปัจจุบันหลายๆ ประเทศได้มีการพัฒนาหรือกำลังพัฒนาระบบเศรษฐกิจการค้าตนเองให้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจการค้าดิจิทัลมากขึ้น เพราะทุกวันนี้เทคโนโลยี อาทิ เทคโนโลยี Internet of Thing (IoT) , ตลาดอีคอมเมิร์ซ, Big Data, ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI), หุ่นยนต์, และบล็อกเชน ฯลฯ ถือว่ามีบทบาทและครอบคลุมถึงการใช้งานที่กว้างขวางมาก พร้อมสร้างความเปลี่ยนแปลงในธุรกิจทุกขนาดและทุกอุตสาหกรรม

สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ครั้งใหญ่ในปีที่ผ่านมาได้เร่งให้ความต้องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยผู้ประกอบการต่าง ๆ ก็ต้องการพัฒนาให้การค้าดิจิทัลมีความทันสมัย สร้างการเชื่อมโยงกับผู้บริโภคทั่วโลกได้อย่างไม่จำกัด ในเวลาเดียวกันก็ต้องมีความปลอดภัยทางธุรกรรมการเงินแบบดิจิทัลในการค้าขายสินค้าและบริการด้วย ซึ่งผู้ประกอบการก็ยังพึงพาการรองรับและสนับสนุนจากภาครัฐ ทั้งในด้านกฎหมาย มาตรการป้องกันของข้อมูล ความปลอดภัยทางธุรกรรม และต้นทุนการใช้งาน ฯลฯ

จากความเคลื่อนไหวดังกล่าว ส่งให้ราวเดือนพฤศจิกายน 2563 เมื่อแคนาดาได้ลงนามความตกลงการค้าแบบทวีภาคีกับสหราชอาณาจักร (UK) ฉบับใหม่ที่ใช้ชื่อว่า “Canada-UK Trade continuity agreement” ภายหลังจากยูเคออกจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป (EU) อย่างสมบูรณ์ในวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และผู้นำทั้งสองฝ่ายกำหนดให้มีประเด็นความร่วมมือใกล้ชิดในเรื่องของ Digital Trade เพราะเห็นว่าเครือข่ายการค้าดิจิทัลจะช่วยส่งเสริมความร่วมมือด้านเทคโนโลยีระหว่างแคนาดาและยูเคผ่านการทำงานร่วมกัน รวมไปถึงสร้างโอกาสใหม่ๆ ด้านการค้าและการลงทุนสำหรับการผลิตสินค้าและบริการในอนาคต

รองศาสตราจารย์ Walid Hejazi อาจารย์ประจำคณะธุรกิจระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัย Toronto’s Rotman School of Management แคนาดา กล่าวว่า ในอนาคต Digital Trade จะกลายเป็นเซกเมนต์ของธุรกิจระหว่างประเทศที่จะมีอัตราการขยายตัวมากที่สุด เพราะจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) คือการนำเอาโลกของการผลิตสินค้าและบริการมาเชื่อมต่อกับเครือข่ายเทคโนโลยี IoT (Internet of Things) ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้แม่นยำและรวดเร็วขึ้นกว่าการใช้มนุษย์ทำงานในหลายสาขา งาน อีกทั้งการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งให้ต่างฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างเลี่ยงไม่ได้

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่น ๆ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Centre, Vancouver
1009-1166 Alberni Street
Vancouver BC V6E 3Z3 Canada

Phone: +1 604 687 6400
Fax: +1 604 683 6775
Email: vancouver@thaitrade.ca

ข่าวเด่นรายสัปดาห์

โดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา
ประจำวันที่ 2-8 มกราคม 2564

ซึ่งรศ. Walid เห็นว่า การค้าดิจิทัลจะกลายมาเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญสำหรับการขับเคลื่อนทางการค้าของโลก ภาครัฐแต่ละประเทศจำเป็นต้องมีแผนรองรับทั้งในเรื่องการวางกฎหมาย รวมถึงมาตรฐานด้านดิจิทัล เพื่อให้ผู้ใช้งานทางด้านธุรกิจ ประชาชน หรือผู้ประกอบการ ด้าน Startup ได้เข้าถึงและเกิดการใช้ประโยชน์ข้อมูลสูงสุด เพื่อที่จะสามารถพัฒนาการใช้งานในแพลตฟอร์มใหม่ๆ ที่มีประโยชน์และประสิทธิภาพต่อไป

ในส่วนของรัฐบาลแคนาดา ที่ผ่านมามีได้ทำข้อตกลงด้านการค้าดิจิทัลกับสมาชิกคู่ค้าที่อยู่ภายใต้ส่วนหนึ่งความตกลงการค้าบาง อาทิ ความตกลงการค้าที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) ความตกลง US-Mexico-Canada Agreement (USMCA) และความตกลงการค้าระหว่างอียูและแคนาดา (CETA) และมีแผนที่จะมุ่งเพิ่มการเจรจาด้านเทคโนโลยีให้เป็นส่วนหนึ่งความตกลงการค้ากับชาติต่าง ๆ อีก

นาย Bill Reinsch ที่ปรึกษาระดับสูงบริษัทกฎหมาย Kelly, Drye & Warren LLP. กล่าวว่า ประเด็นหัวข้อการค้าดิจิทัลยังเป็นประเด็นใหม่ที่หลายๆ ประเทศเริ่มยกมาหารือกัน ในขณะที่ชาติผู้นำเทคโนโลยี อาทิ จีน สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรปมีแนวทางดำเนินการในเรื่องนี้อยู่แล้ว โดยประเด็น Digital Trade ที่นำมาหารือมักจะอยู่ในแนวทางหลัก 2 ด้าน คือ (1) ด้านขอบเขตของ Free flow of data คือ การที่สามารถให้ข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลส่วนบุคคล (non-personal data) สามารถถูกส่งเข้า-ออกภายในขอบเขตระหว่างกันได้อย่างเสรี และ (2) ด้าน Data Localization ที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุ้มครองข้อมูลและความปลอดภัยของข้อมูล (Security & Privacy) อีกทั้งยังกำหนดให้ข้อมูลสำคัญๆ ต้องอยู่ภายในประเทศเท่านั้น โดยประเทศจีนและสหภาพยุโรปจะมีความเข้มงวดในเรื่องของ Data Localization การคุ้มครองข้อมูลมากกว่าทางด้านสหรัฐฯ จะยืดหยุ่นและชอบที่จะให้ข้อมูลมีความ Free flow มากกว่ากัน

สำหรับประเด็น Digital Trade ในความตกลงการค้าแบบทวิภาคีแคนาดา-ยูเค นั้น ยังต้องรอการตัดสินใจทางฝั่งยูเคว่าจะเป็นไปในทิศทางใด โดยในเบื้องต้นแคนาดาเห็นว่าจะใช้ระเบียบด้าน Data Protection เช่นเดียวกับสมัยที่ยูเคยังอยู่ภายใต้ความตกลงการค้าของสหภาพยุโรป (EU General Data Protection Rule) เพราะถือว่าเป็นการง่ายและสะดวกต่อธุรกิจและผู้ใช้ในแคนาดาที่ไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงการทำงานของระบบใด ๆ ระหว่างกัน

ในทางกลับกัน ยูเคก็กำลังดำเนินการทำความตกลงการค้าแบบทวิภาคีกับสหรัฐฯ ซึ่งจะยึดด้านขอบเขตของ Free flow of data เป็นสำคัญ อันเป็นนโยบายที่แตกต่างจากทางสหภาพยุโรปสิ้นเชิง ซึ่งท้ายสุดนี้ ยูเคจะเลือกนโยบายใด คงไม่มีผลกระทบต่อแคนาดามากนัก ทว่าต้องรอดผลการเจรจา Digital Trade ระหว่างยูเค-สหรัฐฯ ออกมาเป็นเช่นไร ทางแคนาดาก็จะเอนเอียงไปใช้นโยบาย Digital Trade กับยูเคแบบเดียวกันเช่นนั้น

ข้อคิดเห็นจากสำนักงานฯ ขณะที่โลกกำลังก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล และได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคไปมาก จนผลักดันให้ภาคธุรกิจต้องปรับตัวเข้าสู่การค้าในโลกยุคดิจิทัล เทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ Internet of Thing (IoT) อีคอมเมิร์ซ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) หุ่นยนต์ ฯลฯ ต่างเข้ามามีบทบาทในธุรกิจสินค้าและบริการเกือบทุกแขนง ดังนั้นแล้ว เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีเป็นไปอย่างปลอดภัยทั้งต่อผู้ใช้และผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในเชิงพาณิชย์หรือบุคคล

ข่าวเด่นรายสัปดาห์
โดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา
ประจำวันที่ 2-8 มกราคม 2564

รัฐบาลของแต่ละประเทศต่างพยายามที่จะร่วมมือ และยกระดับการปกป้องโดยเฉพาะด้านข้อมูลส่วนบุคคลและความโปร่งใสของข้อมูล เพื่อลดความเสี่ยงกับความเสียหายที่ตามมา

การที่แคนาดา-ยูเค ต่างยกประเด็นเรื่องการค้าดิจิทัล (Digital Trade) เป็นข้อหารือในลำดับต้นๆ รองจากด้านสินค้าและบริการแล้วนั้น น่าจะเป็นแนวทางที่ประเทศการค้าอื่น ๆ รวมถึงไทยเอง ที่กำลังจัดทำความตกลงการค้ากับยูเคหรือแคนาดาที่ควรคำนึงถึงเพิ่มการเจรจาเกี่ยวกับธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าเป็นส่วนหนึ่งในข้อตกลงการค้าเสรี เพราะที่ทั้งสองชาตินี้จัดเป็นผู้นำโลกด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมผู้ประกอบการในประเทศให้สามารถขยายตลาดการค้าสู่ทั่วโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ที่มา: <https://www.washingtonpost.com/opinions/2020/12/10/china-trade-regional-comprehensive-economic-partnership/>